



Svet
Evropske unije

Bruselj, 18. oktober 2022
(OR. en)

12967/22

Medinstitucionalna zadeva:
2022/0310 (NLE)

ECOFIN 932
UEM 233
FIN 990

ZAKONODAJNI AKTI IN DRUGI INSTRUMENTI

Zadeva:	IZVEDBENI SKLEP o spremembi Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1354 o odobritvi začasne podpore Portugalski republiki na podlagi Uredbe (EU) 2020/672 za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah po izbruhu COVID-19
---------	---

IZVEDBENI SKLEP SVETA (EU) 2022/...

z dne ...

o spremembi Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1354 o odobritvi začasne podpore Portugalski republiki na podlagi Uredbe (EU) 2020/672 za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah po izbruhu COVID-19

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU) 2020/672 z dne 19. maja 2020 o vzpostavitvi evropskega instrumenta za začasno podporo za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah (SURE) po izbruhu COVID-19¹ in zlasti člena 6(1) Uredbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

¹ UL L 159, 20.5.2020, str. 1.

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Po prošnji Portugalske z dne 11. avgusta 2020 je Svet z Izvedbenim sklepom (EU) 2020/1354¹ odobril finančno pomoč Portugalski v obliki posojila v višini največ 5 934 462 488 EUR z največjo povprečno zapadlostjo 15 let in obdobjem razpoložljivosti 18 mesecev, da se dopolnijo nacionalna prizadevanja Portugalske za obravnavanje učinka izbruha COVID-19 in za odziv na socialno-ekonomske posledice tega izbruha za delavce in samozaposlene.
- (2) S posojilom naj bi Portugalska financirala sheme skrajšanega delovnega časa in podobne ukrepe ter ukrepe, povezane z zdravjem, kakor so navedeni v členu 3 Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1354.
- (3) Po drugi prošnji Portugalske z dne 9. decembra 2021 je Svet z Izvedbenim sklepom (EU) 2022/99² razširil seznam ukrepov, za katere je bila z Izvedbenim sklepom (EU) 2020/1354 že odobrena finančna pomoč, da se dopolnijo nacionalna prizadevanja Portugalske za obravnavanje učinka izbruha COVID-19 in za odziv na socialno-ekonomske posledice tega izbruha za delavce in samozaposlene.

¹ Izvedbeni sklep Sveta (EU) 2020/1354 z dne 25. septembra 2020 o odobritvi začasne podpore Portugalski republiki na podlagi Uredbe (EU) 2020/672 za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah po izbruhu COVID-19 (UL L 314, 29.9.2020, str. 49).

² Izvedbeni sklep Sveta (EU) 2022/99 z dne 25. januarja 2022 o spremembi Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1354 o odobritvi začasne podpore Portugalski republiki na podlagi Uredbe (EU) 2020/672 za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah po izbruhu COVID-19 (UL L 17, 26.1.2022, str. 47).

- (4) Izbruh COVID-19 je imobiliziral znaten del delovne sile na Portugalskem. To je pripeljalo do ponavljajočega se nenadnega in močnega povečanja javnofinančnih odhodkov Portugalske v zvezi z ukrepi iz člena 3 Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1354.
- (5) Izbruh COVID-19 in izredni ukrepi, ki jih je Portugalska v letih 2020, 2021 in 2022 uvedla za zajezitev izbruha ter njegovih socialno-ekonomskih učinkov in učinkov, povezanih z zdravjem, so imeli in imajo še vedno zelo močan vpliv na javne finance. Primanjkljaj in dolg sektorja država sta leta 2020 na Portugalskem znašala 5,8 % oziroma 135,2 % bruto domačega proizvoda (BDP), do konca leta 2021 pa sta se zmanjšala na 2,8 % oziroma 127,4 %. Glede na napoved Komisije iz pomladi 2022 naj bi primanjkljaj sektorja država Portugalske do konca leta 2022 znašal 1,9 % BDP, dolg sektorja država pa 119,9 % BDP. Glede na vmesno napoved Komisije iz poletja 2022 naj bi se BDP Portugalske v letu 2022 povečal za 6,5 %.
- (6) Portugalska je 17. septembra 2022 zaprosila za dodatno finančno pomoč Unije v višini 300 000 000 EUR, da bi se še naprej dopolnjevala njena nacionalna prizadevanja, sprejeta v letih 2020, 2021 in 2022, za obravnavanje učinka izbruha COVID-19 in za odziv na socialno-ekonomske posledice tega izbruha za delavce in samozaposlene. Portugalska je zlasti dodatno razširila ali spremenila sheme skrajšanega delovnega časa in podobne ukrepe iz uvodnih izjav 7 do 21.

- (7) S členi 298 do 308 „Zakona št. 7/2009 z dne 12. februarja“ je bil uveden ukrep za podporo ohranjanja pogodb o zaposlitvi z začasno prekinitvijo dela ali skrajšanjem običajnega delovnega časa, določenega v portugalski delovnopravni zakonodaji, kakor je podrobneje določen v členu 142 „Zakona št. 75-B/2020 z dne 31. decembra“. Ukrep je opisan v členu 3, točka (a), Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1354. Na začetku je ukrep je upravičenim podjetjem zagotavljal kritje 70 % nadomestila za zaposlene, pri čemer je nadomestilo za zaposlene znašalo dve tretjini njihove običajne bruto plače. Za ta dvotretjinski popravek je veljala spodnja meja, ki je enaka nacionalni minimalni plači, in zgornja meja, ki je enaka trikratniku nacionalne minimalne plače. Pogoji za upravičenost je, da so podjetja prekinila svoje poslovne dejavnosti ali so utrpela znatne izgube prihodka. Ukrep je bil nato podaljšán, vključno z začasnim povečanjem nadomestil za zaposlene na 100 % njihove običajne bruto plače.
- (8) Z „Zakonskim odlokom št. 10-G/2020 z dne 26. marca“, kakor je bil spremenjen z „Izjavo o popravku št. 14/2020 z dne 28. marca“, členom 4 „Zakonskega odloka št. 14-F/2020 z dne 13. aprila“, členom 3 „Zakonskega odloka št. 20/2020 z dne 1. maja“, členom 6 „Zakonskega odloka 20-H/2020 z dne 14. maja“, členom 2 „Zakonskega odloka št. 27-B/2020 z dne 19. junija“ in členom 2 „Zakonskega odloka št. 6-C/2021 z dne 15. januarja“, je bila uvedena nova in poenostavljena posebna podpora za ohranjanje pogodb o zaposlitvi z začasno prekinitvijo dela ali skrajšanjem običajnega delovnega časa, kot je podrobneje določena v členu 142 „Zakona št. 75-B/2020 z dne 31. decembra“. Ukrep je opisan v členu 3, točka (b), Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1354. Ta ukrep je bil podoben ukrepu iz uvedne izjave 7, vendar se je izvajal po poenostavljenih postopkih, ki so omogočali hitrejši dostop do sredstev. Na začetku je ukrep upravičenim podjetjem zagotavljal kritje 70 % nadomestila za zaposlene, pri čemer je nadomestilo za zaposlene znašalo dve tretjini njihove običajne bruto plače, delodajalci pa so bili oproščeni plačila prispevkov za socialno varnost.

Za ta dvotretjinski popravek je veljala spodnja meja, ki je enaka nacionalni minimalni plači, in zgornja meja, ki je enaka trikratniku nacionalne minimalne plače. Pogoj za upravičenost je, da so podjetja prekinila svoje poslovne dejavnosti ali so imela vsaj 40-odstotno izgubo prihodka v obdobju 30 dni pred vložitvijo prošnje za podporo v primerjavi z istim mesecem predhodnega leta ali z mesečnim povprečjem dveh mesecev pred tem obdobjem. Ukrep je bil nato večkrat podaljšan, vključno z začasnim povečanjem nadomestil za zaposlene na 100 % njihove običajne bruto plače v določenih okoliščinah. Ker oprostitev plačila prispevkov za socialno varnost pomeni izpad prihodkov za državo, se za namene Uredbe (EU) 2020/672 lahko šteje za enakovredno javnofinančnim odhodkom.

- (9) Člen 5(2) in členi 7 do 9 „Zakonskega odloka št. 10-G/2020 z dne 26. marca“ določajo, da so se lahko, kadar so bila podjetja upravičena do ukrepov iz uvodnih izjav 7 ali 8 in so jim nacionalne javne službe za zaposlovanje in usposabljanje („*Instituto do Emprego de Formação Profissional*“, IEFP) odobrile program usposabljanja v okviru posebnih poklicnih programov, odobrili dodatki za usposabljanje za kritje nadomestila dohodka in povezanih stroškov usposabljanja, ki se je izvajalo med delovnim časom kot alternativa skrajšanju delovnega časa. Ukrep je opisan v členu 3, točka (c), Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1354.

- (10) S členoma 4 in 5 „Zakonskega odloka št. 27-B/2020 z dne 19. junija“ ter členom 14-A „Zakonskega odloka št. 46-A/2020 z dne 30. julija“, kakor je bil spremenjen s členom 4 „Zakonskega odloka št. 6-C/2021 z dne 15. januarja“, členom 2 „Zakonskega odloka št. 23-A/2021 z dne 24. marca“ in členom 2 „Zakonskega odloka št. 32/2021 z dne 12. maja“, je bil uveden nov poseben ukrep podpore za podjetja za ponoven začetek opravljanja njihovih poslovnih dejavnosti, kot je določen v „Odredbi vlade št. 102-A/2021 z dne 14. maja“. Ukrep je opisan v členu 3, točka (d), Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1354. Da bi se olajšala vrnitev na delo in podprla ohranitev delovnih mest, so lahko sprva podjetja, katerih zaposleni so bili upravičeni do ukrepov iz uvodne izjave 7 ali 8, prejela nadomestilo bodisi v višini nacionalne minimalne plače na zadevnega zaposlenega, ki se je izplačalo v enem obroku, bodisi v višini dvakratnika nacionalne minimalne plače na takega zaposlenega, ki se je izplačalo postopoma v obdobju šestih mesecev. Kadar se je podpora zagotovila postopoma, so bila podjetja upravičena tudi do delne, 50-odstotne oprostitve plačila prispevkov delodajalca za socialno varnost v zvezi z ustreznimi zaposlenimi. Pozneje je bil ukrep večkrat podaljšan, med drugim z vključitvijo mikropodjetij, katerih zaposleni so bili upravičeni do ukrepa iz uvodne izjave 12, med upravičena podjetja, ki so nato lahko prejela nadomestilo v višini dvakratne nacionalne minimalne plače na takega zaposlenega, ki se je postopno izplačalo v šestih mesecih.

- (11) S členom 3 „Zakonskega odloka št. 27-B/2020 z dne 19. junija“, kakor je bil spremenjen s členom 2 „Zakonskega odloka št. 58-A/2020 z dne 14. avgusta“, je bil uveden nov dodatek za stabilizacijo dohodka za zaposlene, ki so upravičeni do ukrepov iz uvodne izjave 7 ali 8 v obdobju vsaj enega meseca (pozneje 30 zaporednih dni) od aprila do junija 2020. Ukrep je opisan v členu 3, točka (e), Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1354. Do dodatka so bili upravičeni zaposleni, katerih bruto plača glede na raven iz februarja 2020 ni presegla dvakratnika nacionalne minimalne plače. Zaposleni so bili upravičeni do nadomestila, ki je bilo enako razliki med bruto plačo iz februarja 2020 in bruto plačo v obdobju, v katerem so bili zaposleni vključeni v enega od obeh zgoraj navedenih ukrepov, s spodnjo mejo 100 EUR in zgornjo mejo 351 EUR.
- (12) S členom 4 „Zakonskega odloka št. 46-A/2020 z dne 30. julija“, kakor je bil spremenjen s členom 2 „Zakonskega odloka št. 90/2020 z dne 19. oktobra“, členom 142 „Zakona št. 75-B/2020 z dne 31. decembra“, členom 3 „Zakonskega odloka št. 6-C/2021 z dne 15. januarja“, členom 2 „Zakonskega odloka št. 23-A/2021 z dne 24. marca“ in členom 2 „Zakonskega odloka št. 71-A/2021 z dne 13. avgusta“, je bila uvedena nova in postopna posebna podpora za ohranjanje pogodb o zaposlitvi z začasnim skrajšanjem običajnega delovnega časa. Ukrep je opisan v členu 3, točka (f), Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1354. Na začetku je ukrep upravičenim podjetjem zagotavljal 70-odstotno kritje nadomestila za zaposlene za neopravljene ure, pri čemer je to nadomestilo znašalo dve tretjini njihove običajne bruto plače, kar je ustrezalo neopravljenim uram v avgustu in septembru 2020, ali štiri petine njihove običajne bruto plače, kar je ustrezalo neopravljenim uram od oktobra do decembra 2020. Za skupno bruto plačo zaposlenih je veljala spodnja meja, ki je enaka nacionalni minimalni plači.

Ukrep je določal tudi popolno ali delno oprostitvev plačila prispevkov zadevnega delodajalca za socialno varnost, umerjeno glede na velikost upravičenega podjetja, tj. mikro, malo in srednje podjetje ali veliko podjetje. Pogoji za upravičenost je, da so podjetja prekinila svoje poslovne dejavnosti ali so imela vsaj 40-odstotno izgubo prihodka v obdobju 30 dni pred vložitvijo prošnje za podporo v primerjavi z istim mesecem predhodnega leta ali z mesečnim povprečjem dveh mesecev pred tem obdobjem. Najdaljše začasno skrajšanje običajnega delovnega časa je bilo umerjeno tako, da se je povečevalo glede na obseg izgub prihodkov upravičenih podjetij. Ukrep je bil nato večkrat podaljšan, med drugim so postala upravičena podjetja, ki so imela vsaj 25-odstotne izgube prihodkov, največje začasno skrajšanje običajnega delovnega časa je bilo ponovno umerjeno glede na obseg izgub prihodkov upravičenih podjetij, začasno se je povečalo nadomestilo za zaposlene na 100 % njihove običajne bruto plače, kar ustreza neopravljenim uram, poleg tega je bila uvedena postopna odprava oprostitvev plačila prispevkov delodajalca za socialno varnost. Ker oprostitvev plačila prispevkov za socialno varnost pomeni izpad prihodkov za državo, se za namene Uredbe (EU) 2020/672 lahko šteje za enakovredno javnofinančnim odhodkom.

- (13) S členom 26 „Zakonskega odloka št. 10-A/2020 z dne 13. marca“, kakor je bil spremenjen s členom 2 „Zakonskega odloka št. 12-A/2020 z dne 6. aprila“, členom 2 „Zakonskega odloka št. 14-F/2020 z dne 13. aprila“, členom 4 „Zakonskega odloka št. 20-C/2020 z dne 7. maja“, členom 9 „Zakona št. 27-A/2020 z dne 24. julija“ in členom 2 „Zakona št. 31/2020 z dne 11. avgusta“ ter s členom 325-G „Zakona št. 2/220 z dne 31. marca“, kakor je bil dodan s členom 3 „Zakona št. 27-A/2020 z dne 24. julija“, je bil uveden nov poseben ukrep podpore za samozaposlene osebe, neformalne delavce in vodstvene delavce. Ukrep je opisan v členu 3, točka (g), Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1354. Ukrep je sprva zagotavljal mesečni prejemek, ki je enak registriranemu dohodku posameznikov, z zgornjo mejo, ki je enaka portugalskemu indeksu socialne podpore („*Indexante dos Apoios Sociais*“, IAS, v višini 438,81 EUR v letu 2020). Upravičene osebe so bili posamezniki, ki so prekinili svoje poslovne dejavnosti. Ukrep je bil nato večkrat podaljšan, med drugim so postale upravičene osebe, ki so v obdobju 30 dni pred vložitvijo prošnje za podporo utrpeli vsaj 40-odstotno izgubo prihodkov v primerjavi z istim mesecem predhodnega leta ali z mesečnim povprečjem dveh mesecev pred tem obdobjem, nadalje je bil ukrep ponovno umerjen tako, da je mesečni prejemek enak bodisi registriranemu dohodku posameznika z zgornjo mejo, ki je enaka portugalskemu indeksu socialne podpore, kadar je bil registrirani dohodek posameznikov nižji od 1,5-kratnika portugalskega indeksa socialne podpore, bodisi dvema tretjinama registriranega dohodka posameznikov z zgornjo mejo, ki je enaka nacionalni minimalni plači, kadar je bil registrirani dohodek posameznikov enak ali višji od 1,5-kratnika portugalskega indeksa socialne podpore, poleg tega je bila določena spodnja meja v višini 50 % portugalskega indeksa socialne podpore.

- (14) S členom 23 „Zakonskega odloka št. 10-A/2020 z dne 13. marca“, kakor je bil spremenjen s členom 2 „Zakonskega odloka št. 12-A/2020 z dne 6. aprila“, in členom 3 „Zakona št. 16/2021 z dne 7. aprila“ je bil uveden družinski dodatek za zaposlene, ki jim je onemogočeno delo, ker morajo skrbeti za svoje otroke ali druge vzdrževane osebe, mlajše od 12 let, ali osebe z invalidnostjo ali kronično boleznijo ne glede na starost. Ukrep je opisan v členu 3, točka (h), Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1354. Ukrep je zagotovil prejemek v višini dveh tretjin običajne bruto plače, ki ga v enakih delih izplačujejo delodajalec in socialnovarstveni zavodi, s spodnjo mejo, ki je enaka nacionalni minimalni plači, in zgornjo mejo, ki je enaka trikratniku nacionalne minimalne plače; Ta ukrep se lahko šteje za ukrep, podoben shemam skrajšanega delovnega časa iz Uredbe (EU) 2020/672, saj zagotavlja dohodkovno podporo zaposlenim, kar bo pomagalo kriti stroške otroškega varstva med zaprtjem šol in s tem pomagalo staršem nadaljevati delo in preprečiti, da bi bila ogrožena delovna razmerja.
- (15) Z „Odredbo vlade št. 3485-C/2020 z dne 19. marca“, „Odredbo vlade št. 4395/2020 z dne 10. aprila“ in „Odredbo vlade št. 5897-B/2020 z dne 28. maja“ je bil uveden poseben ukrep podpore za ohranjanje pogodb o zaposlitvi izvajalcev usposabljanja zaradi odpovedi izvedbe poklicnih usposabljanj. Ukrep je opisan v členu 3, točka (i), Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1354. Javna podpora je zajemala prejemek, ki krije plačo izvajalcev usposabljanja, tudi če se poklicno usposabljanje ni izvedlo.

- (16) Z „Odlokom ministrov za delo, solidarnost in socialno varnost ter za zdravje št. 2875-A/2020 z dne 3. marca“, členom 20 „Zakonskega odloka 10-A/2020 z dne 13. marca“, kakor je bil spremenjen s členom 2 „Zakonskega odloka št. 62-A/2020 z dne 3. septembra“, in s členom 325-F „Zakona št. 2/2020 z dne 31. marca“, kakor je bil dodan s členom 3 „Zakona št. 27-A/2020 z dne 24. julija“, je bilo uvedeno nadomestilo za bolniško odsotnost zaradi okužbe s COVID-19. Ukrep je opisan v členu 3, točka (m), Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1354. V primerjavi s standardnim portugalskim sistemom nadomestil za bolniško odsotnost za odobritev nadomestila za bolniško odsotnost zaradi COVID-19 ni bilo čakalne dobe. Javna podpora je zajemala prejemek, ki je enak običajni bruto plači upravičencev.
- (17) S členom 19 „Zakonskega odloka št. 10-A/2020 z dne 13. marca“, kakor je bil spremenjen s členom 2 „Zakonskega odloka št. 62-A/2020 z dne 3. septembra“, in členom 325-F „Zakona št. 2/2020 z dne 31. marca“, kakor je bil dodan s členom 3 „Zakona št. 27-A/2020 z dne 24. julija“, je bilo uvedeno nadomestilo za zaposlene in samozaposlene osebe, ki začasno niso mogle opravljati svojih poklicnih dejavnosti, ker so bile v preventivni izolaciji. Ukrep je opisan v členu 3, točka l, Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1354. Za odobritev nadomestila ni bilo čakalne dobe. Upravičene zaposlene ali samozaposlene osebe so lahko prejele nadomestilo v višini njihove običajne bruto plače.

- (18) Z „Resolucijo Sveta regionalne vlade Azorov št. 97/2020 z dne 8. aprila“, „Resolucijo Sveta regionalne vlade Azorov št. 120/2020 z dne 28. aprila“, „Resolucijo Sveta regionalne vlade Azorov št. 128/2020 z dne 5. maja“, „Resolucijo Sveta regionalne vlade Azorov št. 129/2020 z dne 5. maja“, „Resolucijo Sveta regionalne vlade Azorov št. 195/2020 z dne 15. julija“, „Resolucijo Sveta regionalne vlade Azorov št. 196/2020 z dne 15. julija“ in „Resolucijo Sveta regionalne vlade Azorov št. 200/2020 z dne 17. julija“ je bilo uvedenih več regionalnih ukrepov v zvezi z zaposlovanjem v avtonomni pokrajini Azori. Ukrepi so opisani v členu 3, točka (j), Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1354. Namen posebnih ukrepov je bil ohraniti delovna mesta na Azorih med izbruhom COVID-19, vključno z regionalnim dodatkom k nacionalnim shemam, in sicer v obliki skrajšanega delovnega časa ter podpore samozaposlenim in podjetjem pri ponovnem zagonu njihovih poslovnih dejavnosti. Pogoji za podporo v okviru teh ukrepov je bil, da podjetja ohranijo pogodbe o zaposlitvi in svoje poslovne dejavnosti.

- (19) Z „Resolucijo regionalne vlade Madeire št. 101/2020 z dne 13. marca“ in „Odlokom št. 133-B/2020 podpredsedstva regionalne vlade Madeire ter regionalnega sekretariata za socialno vključenost in državljanstvo z dne 22. aprila“ je bilo uvedenih več regionalnih ukrepov v zvezi z zaposlovanjem v avtonomni pokrajini Madeira. Ukrepi so opisani v členu 3, točka (k), Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1354. Namen posebnih ukrepov je bil ohraniti delovna mesta na Madeiri med izbruhom COVID-19, vključno z regionalnim dodatkom k nacionalnim shemam, in sicer v obliki skrajšanega delovnega časa ter podpore samozaposlenim in podjetjem pri ponovnem začetku opravljanja njihovih poslovnih dejavnosti. Pogoji za podporo v okviru teh ukrepov je bil, da podjetja ohranijo pogodbe o zaposlitvi in svoje poslovne dejavnosti.
- (20) S členom 156 „Zakona št. 75-B/2020 z dne 31. decembra“ je bila uvedena shema izredne podpore za samozaposlene delavce, delavce brez dostopa do drugih mehanizmov socialne zaščite in vodstvene delavce, katerih dohodke je pandemija COVID-19 še posebej prizadela, pogojena z izpolnjevanjem pogojev iz točk (2)(c) do (f) navedenega člena, kot je podrobneje določena v „Odloku vlade št. 19-A/2021 z dne 25. januarja“ ter razširjena s členom 12 „Zakonskega odloka št. 104/2021 z dne 27. novembra“. Ukrep je opisan v členu 3, točka (r), Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1354. V primeru samozaposlenih delavcev je ukrep zagotovil prejemek v višini dveh tretjin zmanjšanja mesečnega dohodka delavcev z zgornjo mejo 501,16 EUR. Upravičeni samozaposleni delavci so bili tisti, katerih dohodek se je v obdobju od marca do decembra 2020 zmanjšal za vsaj 40 % v primerjavi z letom 2019.

Za delavce brez dostopa do drugih mehanizmov socialne zaščite je ukrep zagotovil: (i) za zaposlene prejemek, enak razliki med mesečno referenčno vrednostjo 501,16 EUR in povprečno mesečno plačo odraslega v zadevnem gospodinjstvu, in (ii) za samozaposlene delavce prejemek, enak dvema tretjinama zmanjšanja mesečnega dohodka delavcev z zgornjo mejo 501,16 EUR. Vodstvenim delavcem je ukrep zagotovil prejemek, ki je enak bodisi njihovemu referenčnemu povprečnemu mesečnemu dohodku, kadar je bil ta nižji od 1,5-kratnika portugalskega indeksa socialne podpore („*Indexante dos Apoios Sociais*“, 438,81 EUR v letu 2021), bodisi dvema tretjinama njihovega referenčnega povprečnega mesečnega dohodka, kadar je bil ta enak ali višji od navedenega indeksa. Upravičeni so bili tisti vodstveni delavci, ki so zaradi pandemije COVID-19 bodisi začasno prekinili svoje poslovne dejavnosti bodisi imeli vsaj 40-odstotno izgubo prihodka v obdobju 30 dni pred vložitvijo prošnje za podporo v primerjavi z istim mesecem predhodnega leta ali z mesečnim povprečjem dveh mesecev pred tem obdobjem. V vseh primerih je bila spodnja meja prejemka 50 EUR, povečana na 50 % ugotovljenega mesečnega zmanjšanja dohodka, če je znašalo zmanjšanje med 50 % in 100 % portugalskega indeksa socialne podpore, ali na 50 % portugalskega indeksa socialne podpore, kadar je zmanjšanje dohodka presegalo ta indeks.

- (21) S točko 2.5.1 „Priloge k Resoluciji Sveta ministrov št. 41/2020 z dne 6. junija“ je bila uvedena shema socialne podpore za umetnike, avtorje, tehnike in druge zaposlene na področju umetnosti, kot je podrobneje določena v členih 10 do 12 „Odloka vlade št. 180/2020 z dne 3. avgusta“ in razširjena s členi 5 do 7 „Priloge k Odloku vlade št. 37-A/2021 z dne 15. februarja“. Ukrep je opisan v členu 3, točka (s), Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1354. Ukrep je zagotovil mesečni prejemek, ki je enak portugalskemu indeksu socialne podpore („*Indexante dos Apoios Sociais*“, IAS, 438,81 EUR v letu 2021).

- (22) Portugalska je dodatno podaljšala ali spremenila vrsto ukrepov, povezanih z zdravjem, za obvladovanje izbruha COVID-19. Ti se zlasti nanašajo na ukrepe iz uvodnih izjav 23 do 27.
- (23) S „Standardom št. 012/2020 z dne 6. maja“, kakor je bil spremenjen 14. maja 2020, in „Standardom št. 013/2020 z dne 10. junija“, kakor je bil spremenjen 23. junija 2020, ki ju je izdal portugalski generalni direktorat za zdravje, ter „Zakonskim odlokom št. 10-A/2020 z dne 13. marca“ je bil omogočen nakup osebne zaščitne opreme, ki se uporablja na delovnem mestu, zlasti v javnih bolnišnicah, resornih ministrstvih, občinah ter avtonomnih regijah Azori in Madeira. Ukrep je opisan v členu 3, točka (n), Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1354.
- (24) Z „Zakonskim odlokom št. 10-A/2020 z dne 13. marca“ je bila uvedena kampanja za higieno v šolah za zagotovitev varne vrnitve na delo učiteljev, drugega osebja ter učencev. Ukrep je opisan v členu 3, točka (o), Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1354.
- (25) S „Standardom št. 012/2020 z dne 6. maja“, kakor je bil spremenjen 14. maja 2020, in „Standardom št. 013/2020 z dne 10. junija“, kakor je bil spremenjen 23. junija 2020, ki ju je izdal portugalski generalni direktorat za zdravje, je bilo omogočeno testiranje na okužbo s COVID-19 za bolnišnične paciente in delavce v javnih bolnišnicah ter zaposlene v domovih za nego in ustanovah za varstvo otrok. Ukrep je opisan v členu 3, točka (p), Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1354.

- (26) S členom 42-A „Zakona št. 2/2020 z dne 31. marca“, kakor je bil spremenjen s členom 3 „Zakona št. 27-A/2020 z dne 24. julija“, in členom 291 „Zakona št. 75-B/2020 z dne 31. decembra“ je bilo uvedeno novo posebno nadomestilo za delavce v nacionalni zdravstveni službi, vključene v boj proti izbruhu COVID-19. Ukrep je opisan v členu 3, točka (q), Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1354. Ukrep je vseboval enkraten dodatek za uspešnost, ki ustreza 50 % običajne bruto plače zaposlenega.
- (27) S členom 6 „Zakonskega odloka št. 10-A/2020 z dne 13. marca“ ter členi 4 do 8 „Zakonskega odloka št. 10-A/2021 z dne 2. februarja“ je bilo omogočeno zaposlovanje dodatnih zdravstvenih delavcev in nadurno delo v javnem sistemu zdravstvenega varstva za pomoč pri reševanju izzivov, povezanih s pandemijo. Ukrep je opisan v členu 3, točka (t), Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1354.
- (28) Portugalska izpolnjuje pogoje, da lahko zaprosi za finančno pomoč iz člena 3 Uredbe (EU) 2020/672. Portugalska je Komisiji predložila ustrezne dokaze, da so se dejanski in načrtovani javnofinančni odhodki od 1. februarja 2020 povečali za 6 920 192 416 EUR zaradi nacionalnih ukrepov, sprejetih za obravnavanje socialno-ekonomskih učinkov izbruha COVID-19. To pomeni nenadno in močno povečanje, ker je povezano tudi s podaljšanjem ali spremembo obstoječih nacionalnih ukrepov, neposredno povezanih s shemo skrajšanja delovnega časa, in podobnimi ukrepi, ki zajemajo znaten delež podjetij in delovne sile na Portugalskem. Portugalska namerava 386 417 324 EUR povečanih odhodkov financirati prek skladov Unije, 299 312 604 EUR pa z lastnim financiranjem.

- (29) Komisija se je v skladu s členom 6 Uredbe (EU) 2020/672 posvetovala s Portugalsko ter preverila nenadno in močno povečanje dejanskih in načrtovanih javnofinančnih odhodkov, neposredno povezano s shemami skrajšanega delovnega časa in podobnimi ukrepi, kot tudi z uporabo ustreznih ukrepov, povezanih z zdravjem, ki so bili uvedeni zaradi izbruha COVID-19, ki so navedeni v prošnji z dne 17. septembra 2022.
- (30) Odhodki, povezanih z zdravjem, kot so navedeni v prošnji Portugalske z dne 17. septembra 2022 in v uvodnih izjavah 23 do 27, znašajo 1 382 230 075 EUR.
- (31) Zato bi bilo treba zagotoviti finančno pomoč za podporo Portugalski pri obravnavanju socialno-ekonomskih učinkov resnih gospodarskih motenj, ki jih je povzročil izbruh COVID-19. Komisija bi morala sprejeti odločitve glede zapadlosti, obsega in sprostitev obrokov in tranš v tesnem sodelovanju z nacionalnimi organi.
- (32) Ker se je obdobje razpoložljivosti iz Izvedbenega sklepa Sveta (EU) 2020/1354 izteklo, je potrebno novo obdobje razpoložljivosti za dodatno finančno pomoč. Obdobje razpoložljivosti finančne pomoči 18 mesecev, odobreno z Izvedbenim sklepom Sveta (EU) 2020/1354, bi bilo treba podaljšati za 21 mesecev in tako bi morale biti obdobje skupne razpoložljivosti 39 mesecev od prvega dne po začetku učinkovanja Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1354.

- (33) Portugalska in Komisija bi morali ta sklep upoštevati pri sporazumu o posojilu iz člena 8(2) Uredbe (EU) 2020/672.
- (34) Ta sklep ne bi smel posegati v izid kakršnih koli postopkov v zvezi z izkrivljanjem delovanja notranjega trga, ki se lahko izvedejo, in sicer zlasti na podlagi členov 107 in 108 Pogodbe. Ne razveljavlja zahteve, da države članice Komisijo na podlagi člena 108 Pogodbe obvestijo o primerih morebitne državne pomoči.
- (35) Portugalska bi morala Komisijo redno obveščati o izvrševanju načrtovanih javnofinančnih odhodkov, da bi Komisija lahko ocenila, v kolikšnem obsegu je Portugalska izvršila navedene odhodke.
- (36) Odločitev o zagotovitvi finančne pomoči je bila sprejeta ob upoštevanju obstoječih in pričakovanih potreb Portugalske, pa tudi prošenj za finančno pomoč na podlagi Uredbe (EU) 2020/672, ki so jih že predložile ali jih nameravajo predložiti druge države članice, pri čemer se upoštevajo načela enake obravnave, solidarnosti, sorazmernosti in preglednosti –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Izvedbeni sklep (EU) 2020/1354 se spremeni:

(1) člen 2 se spremeni:

(a) odstavka 1 in 2 se nadomestita z naslednjim:

- „1. Unija da Portugalski na voljo posojilo v znesku največ 6 234 462 488 EUR. Povprečna zapadlost posojila ne presega 15 let.
2. Obdobje razpoložljivosti finančne pomoči, odobrene s tem sklepom, je 39 mesecev od prvega dne po začetku učinkovanja tega sklepa.“;

(b) odstavek 4 se nadomesti z naslednjim:

- „4. Prvi obrok se sprostí ob začetku veljavnosti sporazuma o posojilu iz člena 8(2) Uredbe (EU) 2020/672. Vsi nadaljnji obroki se sprostijo v skladu s pogoji navedenega sporazuma o posojilu ali so, kadar je ustrezno, pogojeni z začetkom veljavnosti dodatka k navedenemu sporazumu ali spremenjenega sporazuma o posojilu, sklenjenega med Portugalsko in Komisijo, ki nadomešča prvotni sporazum o posojilu.“;

(2) člen 3 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 3

Portugalska lahko financira naslednje ukrepe:

- (a) podporo za ohranjanje pogodb o zaposlitvi z začasno prekinitvijo dela ali skrajšanjem običajnega delovnega časa, kot je določena v členih od 298 do 308 „Zakona št. 7/2009 z dne 12. februarja“ in podrobneje določena v členu 142 „Zakona št. 75-B/2020 z dne 31. decembra“;
- (b) novo in poenostavljeno posebno podporo za ohranjanje pogodb o zaposlitvi z začasno prekinitvijo dela ali skrajšanjem običajnega delovnega časa, kot je določena v „Zakonskem odloku št. 10-G/2020 z dne 26. marca“, kakor je bil nazadnje spremenjen s členom 2 „Zakonskega odloka št. 27-B/2020 z dne 19. junija“, ter kakor je podrobneje določena s členom 142 „Zakona št. 75-B/2020 z dne 31. decembra“;
- (c) posebne poklicne programe za ohranjanje pogodb o zaposlitvi z začasno prekinitvijo dela ali skrajšanjem običajnega delovnega časa, kot so določeni v členu 5(2) in členih 7 do 9 „Zakonskega odloka št. 10-G/2020 z dne 26. marca“;

- (d) novo posebno podporo za podjetja za ponoven začetek opravljanja njihovih poslovnih dejavnosti, kot je določena v členih 4 in 5 „Zakonskega odloka št. 27-B/2020 z dne 19. junija“ in členu 14-A „Zakonskega odloka št. 46-A/2020 z dne 30. julija“, kakor je bil nazadnje spremenjen s členom 2 „Zakonskega odloka št. 32/2021 z dne 12. maja“, ter kot je določena v „Odredbi vlade št. 102-A/2021 z dne 14. maja“;
- (e) novi dodatek za stabilizacijo dohodka za zaposlene, ki so upravičeni do ukrepov iz točke (a) ali (b) za ohranjanje pogodb o zaposlitvi z začasno prekinitvijo dela ali skrajšanjem običajnega delovnega časa, kot je določen v členu 3 „Zakonskega odloka št. 27-B/2020 z dne 19. junija“, kakor je bil spremenjen s členom 2 „Zakonskega odloka št. 58-A/2020 z dne 14. avgusta“;
- (f) novo in postopno posebno podporo za ohranjanje pogodb o zaposlitvi z začasnim skrajšanjem običajnega delovnega časa, kot je določena v členu 4 „Zakonskega odloka št. 46-A/2020 z dne 30. julija“, kakor je bil nazadnje spremenjen s členom 2 „Zakona št. 71-A/2021 z dne 13. avgusta“;
- (g) novo posebno podporo za samozaposlene osebe, neformalne delavce in vodstvene delavce, kot je določena v členu 26 „Zakonskega odloka št. 10-A/2020 z dne 13. marca“, kakor je bil nazadnje spremenjen s členom 2 „Zakona št. 31/2020 z dne 11. avgusta“, ter členu 325-G „Zakona št. 2/2020 z dne 31. marca“, kakor je bil dodan s členom 3 „Zakona št. 24-A/2020 z dne 24. julija“;

- (h) nov družinski dodatek za zaposlene, ki jim je onemogočeno delo, ker morajo skrbeti za svoje otroke ali druge vzdrževane osebe, mlajše od 12 let, ali osebe z invalidnostjo ali kronično boleznijo ne glede na starost, kot je določen v členu 23 „Zakonskega odloka št. 10-A/2020 z dne 13. marca“, kakor je bil nazadnje spremenjen s členom 3 „Zakona št. 16/2021 z dne 7. aprila“;
- (i) novo posebno podporo za ohranjanje pogodb o zaposlitvi izvajalcev usposabljanja zaradi odpovedi izvedbe poklicnih usposabljanj, kot je določena v „Odredbi vlade št. 3485-C/2020 z dne 19. marca“, „Odredbi vlade št. 4395/2020 z dne 10. aprila“ in „Odredbi vlade št. 5897-B/2020 z dne 28. maja“;
- (j) regionalne ukrepe v zvezi z zaposlovanjem v avtonomni regiji Azori, kot so določeni v „Resoluciji Sveta regionalne vlade Azorov št. 97/2020 z dne 8. aprila“, „Resoluciji Sveta regionalne vlade Azorov št. 120/2020 z dne 28. aprila“, „Resoluciji Sveta regionalne vlade Azorov št. 128/2020 z dne 5. maja“, „Resoluciji Sveta regionalne vlade Azorov št. 129/2020 z dne 5. maja“, „Resoluciji Sveta regionalne vlade Azorov št. 195/2020 z dne 15. julija“, „Resoluciji Sveta regionalne vlade Azorov št. 196/2020 z dne 15. julija“ in „Resoluciji Sveta regionalne vlade Azorov št. 200/2020 z dne 17. julija“;

- (k) regionalne ukrepe v zvezi z zaposlovanjem v avtonomni pokrajini Madeira, kot so določeni v „Resoluciji regionalne vlade Madeire št. 101/2020 z dne 13. marca“ in „Odloku št. 133-B/2020 podpredsedstva regionalne vlade Madeire ter regionalnega sekretariata za socialno vključenost in državljanstvo z dne 22. aprila“;
- (l) novo nadomestilo za zaposlene in samozaposlene osebe, ki začasno niso mogle opravljati svojih poklicnih dejavnosti, ker so bile v preventivni izolaciji, kot je določeno v členu 19 „Zakonskega odloka št. 10-A/2020 z dne 13. marca“, kakor je bil spremenjen s členom 2 „Zakonskega odloka št. 62-A/2020 z dne 3. septembra“, in členu 325-F „Zakona št. 2/2020 z dne 31. marca“, kakor je bil dodan s členom 3 „Zakona št. 27-A/2020 z dne 24. julija“;
- (m) novo nadomestilo za bolniško odsotnost zaradi okužbe s COVID-19, kot je določeno v „Odloku ministrov za delo, solidarnost in socialno varnost ter za zdravje št. 2875-A/2020 z dne 3. marca“, členu 20 „Zakonskega odloka 10-A/2020 z dne 13. marca“, kakor je bil spremenjen s členom 2 „Zakonskega odloka št. 62-A/2020 z dne 3. septembra“, ter členu 325-F „Zakona št. 2/2020 z dne 31. marca“, kakor je bil spremenjen členom 3 „Zakona št. 27-A/2020 z dne 24. julija“;

- (n) nakup osebne zaščitne opreme, ki se uporablja na delovnem mestu, zlasti v javnih bolnišnicah, na resornih ministrstvih, v občinah in avtonomnih regijah Azori in Madeira, kot je določeno v „Standardu št. 012/2020 z dne 6. maja“, kakor je bil spremenjen 14. maja 2020, in „Standardu št. 013/2020 z dne 10. junija“, kakor je bil spremenjen 23. junija 2020, ki ju je izdal portugalski Generalni direktorat za zdravje, ter v „Zakonskem odloku št. 10-A/2020 z dne 13. marca“;
- (o) kampanjo za higieno v šolah za zagotovitev varne vrnitve učiteljev, drugega osebja ter učencev na delo oziroma k pouku, kot je določeno v „Zakonskem odloku št. 10-A/2020 z dne 13. marca“;
- (p) testiranje na okužbo s COVID-19 za bolnišnične paciente in delavce v javnih bolnišnicah ter zaposlene v domovih za nego in ustanovah za varstvo otrok, kot je določeno v „Standardu št. 012/2020 z dne 6. maja“, kakor je bil spremenjen 14. maja 2020, in „Standardu št. 013/2020 z dne 10. junija“, kakor je bil spremenjen 23. junija 2020, ki ju je izdal portugalski Generalni direktorat za zdravje;
- (q) novo posebno nadomestilo za delavce v nacionalni zdravstveni službi, vključene v boj proti izbruhu COVID-19, kot je določen v členu 42-A „Zakona št. 2/2020 z dne 31. marca“, kakor je bil spremenjen s členom 3 „Zakona št. 27-A/2020 z dne 24. julija“, in členu 291 „Zakona št. 75-B/2020 z dne 31. decembra“;

- (r) novo shemo izredne podpore za samozaposlene delavce, delavce brez dostopa do drugih mehanizmov socialne zaščite in vodstvene delavce, katerih dohodke je pandemija COVID-19 še posebej prizadela, kot je določena v členu 156 „Zakona št. 75-B/2020 z dne 31. decembra“ ter pogojena z izpolnjevanjem pogojev iz točk 2(c) do (f) navedenega zakona, kakor je podrobneje določena v „Odloku vlade št. 19-A/2021 z dne 25. januarja“ ter razširjena s členom 12 „Zakonskega odloka št. 104/2021 z dne 27. novembra“;
- (s) novo shemo socialne podpore za umetnike, avtorje, tehnike in druge zaposlene na področju umetnosti iz točke 2.5.1 „Priloge k Resoluciji Sveta ministrov št. 41/2020 z dne 6. junija“, kakor je podrobneje določena v členih 10 do 12 „Odloka vlade št. 180/2020 z dne 3. avgusta“ ter razširjena s členi 5 do 7 „Priloge k Odloku vlade št. 37-A/2021 z dne 15. februarja“;
- (t) zaposlovanje dodatnih zdravstvenih delavcev in nadurno delo v javnem sistemu zdravstvenega varstva za pomoč pri reševanju izzivov, povezanih s pandemijo, kot je določeno v členu 6 „Zakonskega odloka št. 10-A/2020“ z dne 13. marca in členih 4 do 8 „Zakonskega odloka št. 10-A/2021 z dne 2. februarja“.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Portugalsko republiko.

Ta sklep začne učinkovati z dnem uradne obvestitve naslovnika.

Člen 3

Ta sklep se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju,

Za Svet

predsednik/predsednica
